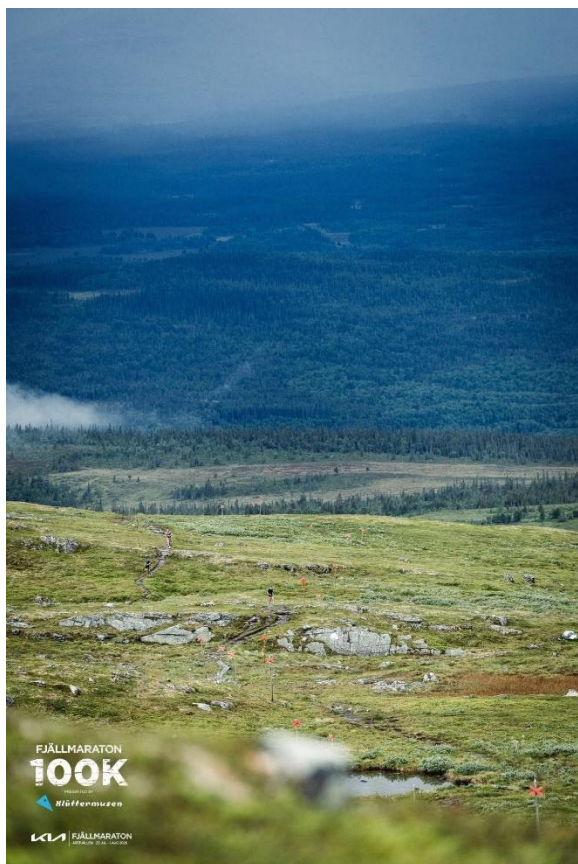

Fjällmaraton 100K 2026

Ked' sa hory schovajú do oblakov

Sú preteky, na ktoré sa človek prihlasuje kvôli výsledku. A potom sú preteky, na ktoré ide kvôli zážitku. Kvôli krajine. Kvôli pocitu, že aspoň na jeden deň sa stane súčasťou niečoho väčšieho.

Švédsky **Fjällmaraton 100K** patrí presne do tej druhej kategórie.

Sto kilometrov cez srdce pohoria Årefjällen. Viac než 3 300 výškových metrov. Trasa vedúca z Fångåmonu cez Vålådalen, Ottfjället, Hållfjället, Grofjället a Välliste späť do Ottsjö. Organizátori ho nazývajú mladou klasikou a stačí jediný deň na trati, aby človek pochopil prečo.

Ráno, ktoré vyzeralo ako sen

Budík zvoní ešte pred svitaním.

Vonku vládne švédske leto. Nie také, aké poznáme od nás. Drsné, severské, nevyspytateľné. Doliny sú ponorené do hmly a vrcholy kopcov miznú v oblakoch.

Na štarte v Fångåmone sa pomaly zhromažďujú stovky bežcov. Každý si nesie vlastný príbeh. Vlastné očakávania. Vlastné obavy.

O piatej ráno zaznie štartový signál.

A zrazu sa všetko zjednoduší.

Už neexistujú tréningové plány, budíky, pracovné povinnosti ani kilometre nabehané počas dlhých mesiacov prípravy.

Existuje len chodník pod nohami.

Do krajiny, kde vládne vietor

Prvé kilometre sú rýchle.

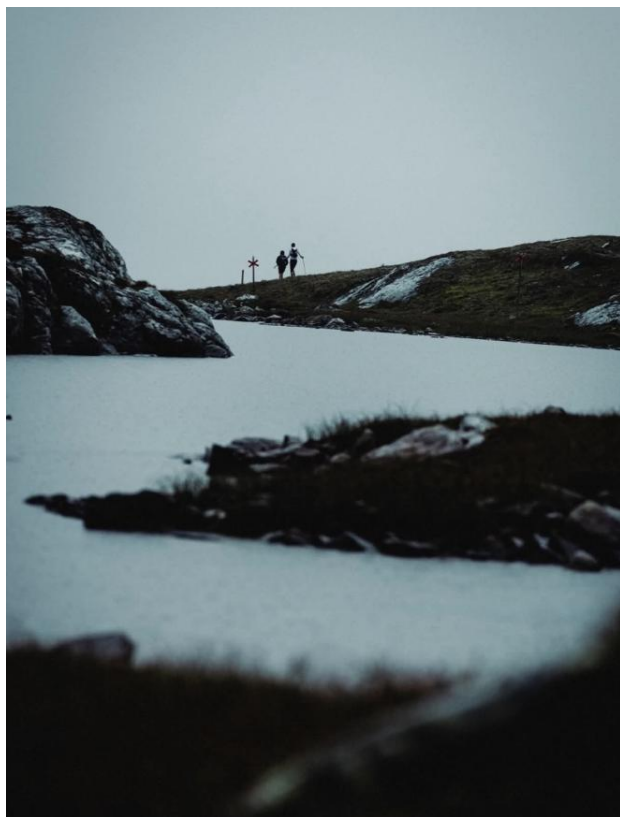
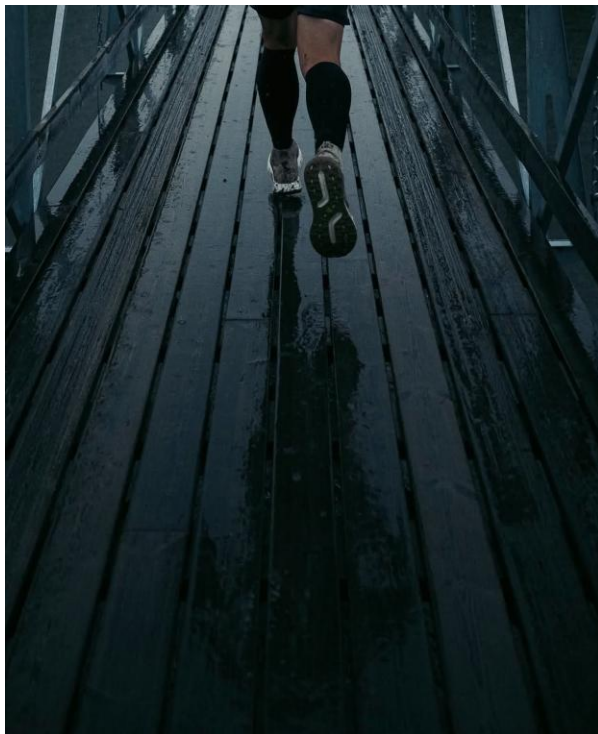
Úzka cesta sa vinie lesom smerom k Vålådalen. Nohy pracujú ľahko a rytmicky. Vzduch je svieži a zem po nočnom daždi mäkká.

Krajina sa postupne otvára.

Stromy ustupujú a obzor začínajú ovládať nekonečné zelené planiny švédskych fjällov.

Nie sú to dramatické alpské štíty. Ich sila spočíva v niečom inom. V priestore. V tichu. V nekonečnosti.

Človek má pocit, že sa pozerá na krajinu, ktorá tu existovala tisíce rokov pred ním a bude tu aj dlho po ňom.

Hora v oblakoch

Ako pribúdajú kilometre, prichádza pravá tvár Fjällmaratonu.

Ottfjället.

Hållfjället.

Grofjället.

Mená, ktoré boli ešte pred pár mesiacmi iba bodmi na mape, sa zrazu menia na skutočnosť.

Oblaky sa prehánajú tesne nad zemou. Občas sa krajina otvorí a ponúkne výhľad na desiatky kilometrov vzdialené údolia. O pár minút neskôr všetko znovu pohltí sivá hmla.

Niekde vysoko na hrebeni sa zdá, akoby sa bežci pohybovali medzi dvoma svetmi.

Medzi zemou a nebom.

Špongia

Krajina sa postupne mení na mozaiku mokradí, jazierok a mäkkých rašelinísk. Cez všetko to vedú nekonečné drevené chodníky, ktoré tu Švédi nazývajú **spång**.

Tiahnu sa krajinou ako tenké hnedé stužky. Na prvý pohľad vyzerajú jednoducho, no po daždi sa menia na klzkú balančnú dráhu. Pod nimi dýcha zem. Rašelina sa pri každom kroku jemne vlní a človek má pocit, akoby nebežal po zemi, ale po obrovskej prírodnej špongii.

Možno práve preto miestni hovoria týmto mokradiam jednoducho "the sponge". V tej chvíli som mala pocit, že Švédsko sa nesnažím prebehnúť.

Skôr sa ma snaží opatrne niesť na svojich mokrých, mäkkých pleciach.

Deň, keď bolo treba veriť vlastným nohám

Fjällmaraton nepatrí medzi technicky najťažšie stovky Európy.

Práve v tom je jeho zákernosť.

Časť trate je výborne behateľná. Chodníky človeka lákajú pridávať tempo. Núti ho veriť, že všetko ide ľahšie, než v skutočnosti ide. S pribúdajúcim dažďom sa však všetko mení.

A sto kilometrov si nakoniec vždy vypýtajú svoju daň.

Po päťdesiatom kilometri začína skutočný ultramaratón.

Telo postupne stíchne.

Myseľ sa zúži na jednoduché úlohy.

Jesť.

Piť.

Pokračovať.

Jeden krok.

Potom ďalší.

A ešte jeden.

Keď sa preteky menia na dialóg

Na dlhých ultra pretekoch človek nikdy
nebojuje proti súperom.

Bojuje sám so sebou.

S hlasom, ktorý našepkáva, že môže spomaliť.

Že môže prestať.

Že už urobil dosť.

A potom príde ďalší hrebeň.

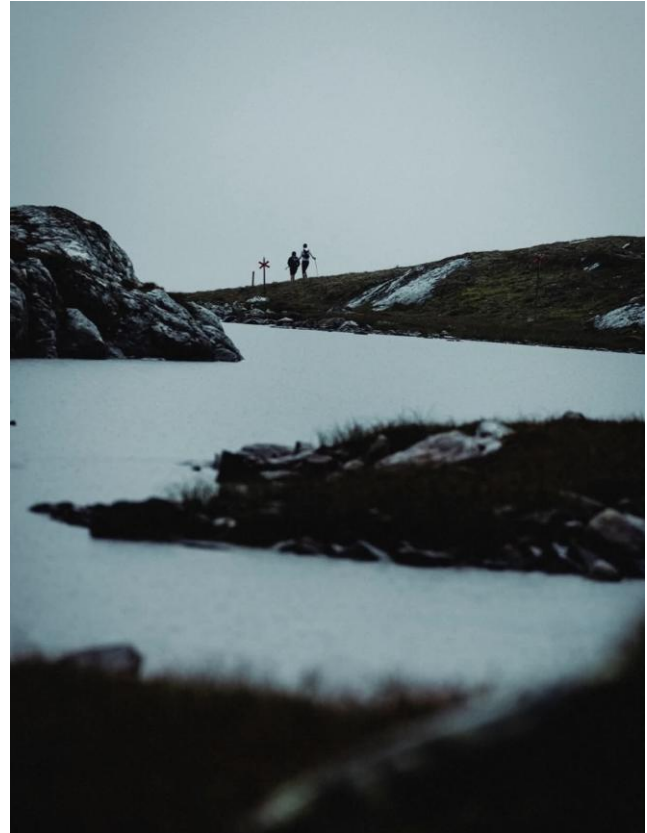
Ďalší výhľad.

Ďalší okamih.

A človek si uvedomí, že práve preto tu prišiel.

Nie kvôli jednoduchosti.

Ale kvôli hľadaniu vlastných hraníc.

Posledné kilometre

Za občerstvovačkou v Ytterstvallene ostáva už len niekoľko kilometrov.

Len.

To slovo má na stovke zvláštny význam.

Nohy sú unavené. Hlava tiež.

Ale cieľ je už blízko.

Zvuky civilizácie sa vracajú. Sem tam sa objaví divák. Potlesk. Povzbudenie.

Po viac než trinástich hodinách na trati sa pred očami objaví cieľová brána v Ottsjö.

A v tej chvíli sa všetka únava rozplynie.

Cez cieľovú čiaru

100,01 km.

3 344 výškových metrov.

13 hodín 03 minút 20 sekúnd.

3.miesto

Čísla.

Lenže ultra nikdy nie je o číslach.

Je o ranných hmlách nad švédskymi planinami.

O dažďových kvapkách zachytených na tráve.

O zmene počasia z minúty na minútu.

O vetre, ktorý preháňa oblaky cez horské hrebene.

O kilometroch, počas ktorých človek zostane sám so svojimi myšlienkami.

A možno ešte viac o chvíli, keď konečne zastaví.

Keď zistí, že všetko vyšlo presne tak, ako malo.

Keď sa pozrie späť na hory schované v diaľke a uvedomí si, že niekde tam, počas tých trinástich hodín patrili aj ony jemu.

Fjällmaraton v srdci

Švédske fjälly neohurujú monumentálnosťou.

Neohromujú výškou.

Očaria pokojom.

Tichom.

Priestorom.

A práve preto zostávajú človeku pod kožou ešte dlho po návrate domov.

Pre mňa bol Fjällmaraton 100K nielen ďalšou úspešne dokončenou stovkou. Bol cestou naprieč jednou z najkrajších horských oblastí severnej Európy. Dňom, počas ktorého sa oblaky dotýkali horských plání, chodníky mizli kdesi za horizontom a každý ďalší krok písal nový riadok príbehu.

Príbehu s krásnym koncom.

Fjällmaraton 100K Finisher 2026.

PodĎakovanie

Ďakujem Slovak Ultra Trail za dôveru, podporu a možnosť reprezentovať slovenský ultratrail na švédskom Fjällmaratone 100K. ❤️ 🇸🇰

